

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії Островерх Ганна Євгенівна, 1994 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2016 році Український державний університет залізничного транспорту за спеціальністю «Економіка підприємства», працює в.о. керівника Центру зв'язків з громадськістю та PR в Українському державному університеті залізничного транспорту Міністерства освіти і науки України, м. Харків, виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Економіка підприємства».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Українського державного університету залізничного транспорту Міністерства освіти і науки України від «30» квітня 2025 року № 38, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради –	Олена Дикань, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту, публічного управління та HR-технологій, Український державний університет залізничного транспорту Міністерства освіти і науки України, м. Харків;
Рецензентів –	Ірина Токмакова, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту Міністерства освіти і науки України, м. Харків;
Мирослава Корінь, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту Міністерства освіти і науки України, м. Харків;
Офіційних опонентів –	Вікторія Яновська, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, маркетингу та бізнес-адміністрування Національного транспортного університету (Державного університету інфраструктури та технологій) Міністерства освіти і науки України, м. Київ;
Ольга Мних, доктор економічних наук, професор, професор кафедри маркетингу і логістики Національного університету «Львівська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Львів;

на засіданні «03» липня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Островерх Ганні Євгенівні на підставі публічного захисту дисертації «Організаційно-методичне забезпечення управління розвитком підприємств залізничного транспорту в умовах трансформацій» за спеціальністю 051 Економіка.

Дисертацію виконано в Українському державному університеті залізничного транспорту Міністерства освіти і науки України, м. Харків.

Науковий керівник Вікторія Овчиннікова, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту Міністерства освіти і науки України, м. Харків.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертаційна робота виконана українською мовою, за обсягом, актуальністю, ступенем наукової новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів повністю відповідає вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами). У процесі дисертаційного дослідження були отримані нові науково обґрунтовані результати, які в сукупності вирішують актуальне науково-прикладне завдання щодо організаційно-методичного забезпечення управління розвитком підприємств залізничного транспорту в умовах трансформацій.

Здобувачка має 12 наукових публікацій за темою дисертації, які є статтями у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України. Профіль видань та зміст наукових праць відповідають встановленим вимогам на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка». Кількість опублікованих праць за темою дисертації та повнота відображення положень роботи у таких працях відповідають чинним вимогам пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії до повноти висвітлення отриманих результатів дисертаційної роботи.

1. Островерх Г. Є. Стратегічні орієнтири розвитку підприємств залізничного транспорту України. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2016. № 55. С. 58-63.

2. Островерх Г. Є. Принципи управління розвитком підприємств залізничного транспорту. *Регіональна економіка та управління*. 2017. № 1 (14). С. 88-92.

3. Островерх Г. Є. Теорії управління розвитком залізничного транспорту. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2017. № 59. С. 235-242.

4. Островерх Г. Є., Овчиннікова В. О., Пасіч Я. В. Формування кадрової стратегії вітчизняних підприємств автотранспорту. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2017. № 60. С. 178-185. (Особистий внесок:

розкрито особливості формування кадрово-інтелектуального забезпечення розвитку підприємств).

5. Островерх Г. Є. Застосування управлінського підходу для ефективного розвитку підприємств залізничного транспорту України. *Інтелект ХХІ*. 2018. № 2. С. 112-116.

6. Островерх Г. Є., Дикань В. Л. Удосконалення механізмів державного управління розвитком залізничної галузі України у євроінтеграційному векторі. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2018. № 62. С. 11-19. (Особистий внесок: визначено етапи проектування організаційної структури підприємств залізничного транспорту).

7. Островерх Г. Є., Полякова О. М., Колесніков М. О. Особливості формування національного й регіонального ринку електрозаправних станцій. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2018. № 64. С. 171-179. (Особистий внесок: проаналізовано особливості реалізації екологічних інновацій у транспортно-логістичному секторі).

8. Островерх Г. Є., Соломніков І. В. Формування стратегічного контролінгу для залізничної галузі України. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 36. С. 82-87. (Особистий внесок: обґрунтовано доцільність нарощення технологічного потенціалу підприємств залізничного транспорту).

9. Островерх Г. Є., Соломніков І. В. Державна політика регулювання розвитку залізничного транспорту України. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2019. № 65. С. 106-116. (Особистий внесок: розкрито організаційні аспекти забезпечення інноваційно-цифрової трансформації підприємств залізничного транспорту).

10. Островерх Г. Є., Соломніков І. В., Нестеренко Д. С. Творче підприємництво в контексті формування креативної економіки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2020. Вип. 33. Ч. 2. С. 52-55. (Особистий внесок: розроблено пропозиції щодо формування знаннєвої підсистеми забезпечення реалізації динамічних можливостей підприємствами залізничного транспорту).

11. Островерх Г. Є., Каличева Н. Є., Орехов М. В. Формування конкурентних переваг українських підприємств в умовах економічної кризи спричиненої воєнним часом. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2022. № 78-79. С. 77-86. (Особистий внесок: ідентифіковано безпекові ризики діяльності українських підприємств).

12. Островерх Г. Є. Розвиток підприємств залізничного транспорту в умовах глобальних трансформацій: методичні аспекти. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2024. № 88. С. 56-69.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

1. Опонент **Вікторія Яновська**, доктор економічних наук, професор, Національний транспортний університет (Державний університет інфраструктури та технологій), завідувач кафедри економіки, маркетингу та бізнес-адміністрування, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1) рис. 2.18 «Підхід до розвитку підприємств залізничного транспорту на основі використання інструменту калібрування їх динамічного потенціалу» (С. 143) потребує уточнення і доопрацювання в п. 2. «Формування стратегічних цілей розвитку динамічного потенціалу підприємств залізничного транспорту», адже він не може бути досягнутий в певній мірі лише за рахунок визначення ключових параметрів динамічного потенціалу;

2) авторкою в дисертаційній роботі визначено компоненти комунікаційної платформи забезпечення інноваційно-цифрової трансформації підприємств залізничного транспорту (С. 164-167). З метою забезпечення практичної реалізації авторської комунікаційної платформи слід уточнити можливість її застосування на міжнародному рівні;

3) із зацікавленістю ставлячись до наукової пропозиції авторки щодо проектування організаційної структури підприємств залізничного транспорту на засадах динамічної реконфігурації (С. 185-194) маю зазначити, що робота істотно виграла, якщо б окремо були сформовані пропозиції у цій сфері для різних бізнес-напрямків діяльності підприємства;

4) окреслюючи послідовність формування адаптивної структури підприємств залізничного транспорту на засадах динамічної реконфігурації (Рис. 3.8, С. 186) авторка свої дослідження будує на цифрових трансформаціях та впровадженні інновацій. З метою кращого сприйняття матеріалу слід деталізувати які саме інноваційні зрушення мають на увазі;

5) робота набула більшої практичної цінності, якщо б механізм формування кадрово-інтелектуального забезпечення розвитку підприємств залізничного транспорту (С. 230-238) було окремо сформовано для різних категорій працівників підприємств залізничного транспорту.

2. Опонент **Ольга Мних**, доктор економічних наук, професор, Національний університет «Львівська політехніка», професор кафедри маркетингу і логістики, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1) викликає зацікавлення дослідження особливостей трансформації глобального бізнес середовища під впливом наростання процесів фрагментації в світовій економіці. Робота істотно виграла б, якби здобувачем було розглянуто більш детально й інші трансформаційні виклики для транспортних підприємств;

2) на С. 70, рис. 1.23 розкрито ознаки інертності діяльності українських підприємств залізничного транспорту. Однак, залишилася не зрозумілою доцільність виділення автором разом із організаційною, процесною, культурною та інвестиційною й трансформаційною інерцією;

3) суттєвою науковою та практичною цінністю володіє підхід до розвитку підприємств залізничного транспорту, поданий на С. 143, рис. 2.18. Водночас постає питання щодо доцільності виокремлення інертного сценарію калібрування динамічного потенціалу підприємств залізничного транспорту, враховуючи ризики його практичної реалізації;

4) беззаперечним науковим здобутком дисертанта є положення, які стосуються розбудови комунікаційної платформи забезпечення інноваційно-цифрової трансформації підприємств залізничного транспорту (С. 165, рис. 2.29). Однак, робота істотно виграла, якщо б автором було деталізовано складові

кожної із компонент даної цифрової платформи й інструменти комунікації суб'єктів;

5) при обґрунтуванні на С. 207-209 процедури вибору та реалізації технологічної стратегії підприємств залізничного транспорту на засадах гнучкості технологій, автору варто було б зупинитися також на визначенні конкретних інструментів забезпечення реалізації стратегічних альтернатив розвитку технологічної гнучкості підприємств залізничного транспорту.

3. Рецензент **Ірина Токмакова**, доктор економічних наук, професор, Український державний університет залізничного транспорту, професор кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом, надала позитивну рецензію із зауваженнями:

1) для підсилення аргументації авторських висновків необхідним є більш детальне пояснення представленої на с. 91 (рис. 1.31) пропозиції щодо виділення видів інерції в діяльності підприємств залізничного транспорту в контексті забезпечення їхньої стратегічної гнучкості;

2) на с. 165 дисертації подано рисунок 2.29, що ілюструє ключові компоненти комунікаційної платформи, розробленої для підтримки інноваційно-цифрової трансформації підприємств залізничного транспорту. Для посилення обґрунтованості запропонованих автором положень щодо формування цієї платформи необхідно детальніше пояснити вибір інноваційно-цифрового напрямку, підкреслюючи його стратегічну роль у процесі модернізації галузі;

3) на сторінках 173–176 дисертації автором представлено аналіз затвердженого напрямку реорганізації АТ «Укрзалізниця» шляхом переходу від регіональної структури до бізнес-сегментів. Зважаючи на очевидні переваги такої моделі, важливо також провести ґрунтовний аналіз потенційних ризиків, що можуть виникнути внаслідок змін;

4) розробки автора у сфері підвищення технологічної гнучкості (п. 3.2 дисертації) справляють позитивне враження, відображаючи стратегічний підхід до модернізації підприємств залізничного транспорту. Водночас, для ефективного формування технологічної стратегії необхідно глибше розкрити сутність технологічної гнучкості та визначити її пріоритетні напрями реалізації на підприємствах залізничного транспорту в умовах обмежених ресурсів;

5) враховуючи негативні тенденції у сфері управління персоналом залізничної галузі, під час розроблення кадрово-інтелектуального забезпечення розвитку підприємств залізничного транспорту (с. 231–238) необхідно зосередити увагу на стратегічних заходах, спрямованих на збереження та розвиток наявного кадрового потенціалу.

4. Рецензент **Мирослава Корінь**, доктор економічних наук, професор, Український державний університет залізничного транспорту, професор кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом, надала позитивну рецензію із зауваженнями:

1) розкриваючи в п. 1.3 рис. 1.31 дисертаційної роботи теоретичні засади забезпечення управління розвитком підприємств залізничного транспорту на основі стратегічної гнучкості, слід було б зупинитися і на розкритті власного бачення гнучкості ресурсів і гнучкості координації та реагування;

2) робота мала б ще більше переваг, якби дисертанткою під час розроблення інструментарію кадрово-інтелектуального забезпечення розвитку підприємств залізничного транспорту (пункт 3.3 дисертації) було приділено увагу формуванню динамічних команд на підприємствах залізничної галузі;

3) позитивне враження справляють ті пропозиції здобувачки, що стосуються розроблення процедури вибору та реалізації технологічної стратегії підприємств залізничного транспорту на засадах гнучкості технологій (стор. 207-210). Однак, залишилося не зрозуміло, як саме авторкою трактується зміст технологічної гнучкості підприємств залізничного транспорту;

4) робота значно виграла, якби пропозиції дисертантки, які стосуються формування комунікаційної платформи забезпечення інноваційно-цифрової трансформації підприємств залізничного транспорту (стор. 164-167), було доповнено пріоритетними інструментами підтримки реалізації функціональних можливостей презентаційно-репутаційного, навчально-методичного, колаборативно-партнерського та активізаційно-консультативного блоків середовища;

5) позитивне враження справляє широке коло питань, розглянутих в дисертаційній роботі, які спрямовані на вирішення проблеми забезпечення розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах трансформацій шляхом формування прогресивного інструментарію компонування динамічного потенціалу і підвищення їх стратегічної гнучкості. Однак, поза увагою дисертантки залишилася ключова проблема розвитку підприємств залізничного транспорту – проблема інвестиційного забезпечення процесів їх динамічного зростання.

5. Голова спеціалізованої вченої ради **Олена Дикань**, доктор економічних наук, професор, Український державний університет залізничного транспорту, завідувач кафедри менеджменту, публічного управління та HR-технологій, надала позитивний відгук без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Ганні Островерх ступінь доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої
вченої ради

(підпис)

Олена ДИКАНЬ
(власне ім'я та прізвище)